

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В.
ДОКУЧАЄВА

Кафедра економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Р. ШЕЛУДЬКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 1.1 ГЛОБАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Освітньо-професійна програма «Фінанси, банківська справа та страхування»

Факультет обліку і фінансів

Харків – 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «Глобальна економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

«31» серпня 2020 р. 18 с.

Розробники:

Пасемко Галина Павлівна, завідувач кафедри економічної теорії, доктор наук з державного управління, професор;

Бага Лілія Григорівна, доцент кафедри економічної теорії, кандидат економічних наук.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри економічної теорії.

Протокол від «31» серпня 2020 р. №1.

Завідувач кафедри економічної теорії,
доктор наук з держ. упр., професор
«31» серпня 2020 року

Г. ПАСЕМКО

Схвалено навчально-методичною комісією факультету обліку і фінансів.

Протокол від «31» серпня 2020 р. №2.

Голова навчально-методичної комісії
факультету обліку і фінансів,
к.е.н., доцент

О. ГОРОХ

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність – 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Освітньо-професійна програма – «Фінанси, банківська справа та страхування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
	1-й		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4,0 самостійної роботи здобувача – 8,0	Освітній рівень: другий (магістерський)	20 год.	6 год
		Практичні, семінарські	
		20 год.	6 год
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		80 год.	108
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
<i>іспит</i>	<i>іспит</i>		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у здобувачів знань умов і факторів становлення та механізмів функціонування глобальної економіки.

Завдання: виявлення системної сутності економічної глобалізації; визначення глибини впливу глобальних трансформацій на світові інтеграційні процеси; ідентифікація основних параметрів глобального розвитку; визначення сучасних ринкових та інституціональних методик глобального менеджменту;

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні:

знати:

- природу, передумови та фактори становлення глобальної економіки;
- тенденції глобалізації економічного розвитку;
- закономірності глобальної корпоратизації бізнесу та генезис глобальної економічної інтеграції;
- характер, форми, моделі та конкурентні переваги регіональної економічної інтеграції в глобальних умовах розвитку;
- динаміку процесів інституціоналізації глобального економічного розвитку;
- форми та механізми соціалізації глобальної економіки;
- напрями інтеграції України в глобальний економічний простір;

уміти:

- надавати характеристику сутності чинників глобалізації, форм прояву глобалізації; формулювати особливості глобальної економіки;
- аналізувати ключові глобальні проблеми економічного розвитку за допомогою цивілізаційного виміру глобальних економічних процесів;
- розробляти стратегічні заходи для забезпечення міжнародної конкурентоспроможності товарів, послуг, підприємств, галузей, міжгалузевих комплексів;
- виявляти та оцінювати проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації;
- усвідомлювати дію конкурентних механізмів глобального ринку;
- визначати регулятивні пріоритети формування сучасної міжнародної економічної політики;
- принципи організації процесів управління глобальною економічною діяльністю регіонів, галузей, міжгалузевих комплексів.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності предметної області фінансів, банківської справи та страхування в процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та антропогенних об'єктів та процесів із використанням комплексу міждисциплінарних даних та за невизначеністю умов

Загальні компетентності

- ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Програмні результати навчання

ПРО6. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

Міждисциплінарні зв'язки

Дисципліна та її розділи, що передують вивченню дисципліни:

1. Політична економія
2. Макроекономіка
3. Історія економіки та економічної думки
4. Міжнародна економіка
5. Мікроекономіка

Дисципліна та її розділи, у яких використовують матеріали дисципліни:

1. Міжнародні фінанси
2. Облік зовнішньоекономічної діяльності

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1 Сучасна методологія глобалістики.

Тема 1. Часові межі феномену глобалізації

Глобалізація, як результат людської діяльності. Ознаки глобалізації. Соціально-філософська проблематика глобалізації. Соціальний феномен глобалізації як результат людської діяльності. Соціокультурний феномен глобалізації. Теоретико-методологічні основи аналізу глобалізації. Сутність економічної глобалізації. Функціональний підхід до аналізу глобалізації. Апологетичний підхід. Технологічний підхід. Етапи розвитку економічної глобалізації. Витоки глобалізації. Історичні періоди розвитку процесів глобалізації. Глобальне суспільство. Культурна глобалізація. Глобалізація економіки.

Тема 2. Сучасна методологія глобалістики

Сутність категорій "глобалістика" та "глобалізація" та їх складові. Виникнення глобалістики. Сутність глобалістики. Формування глобалістики. Принцип глобалізму. Виникнення терміну "глобалізація". Сутність глобалізації. Глобальний розвиток. Глобальне суспільство. Глобальна політика, економіка та культура. Закономірності та тенденції глобалізації. Вплив глобалізації на людське життя. Проблеми глобалізації. Основні ознаки сучасного глобалізму. Особливості глобалізації на сучасному етапі. Класифікація типів глобальних проблем. Інтерсоціальні проблеми. Соціально-демографічні проблеми. Соціально-екологічні проблеми. Соціокультурний розвиток у глобальному суспільстві.

Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики

Теоретичні та методологічні проблеми сучасної глобалістики. Предмет дослідження глобалістики. Принцип глобалізму. Головні критерії глобальних проблем. Наукові школи дослідження глобалістики. Розвиток сучасної глобалістики як науки. Концепція "Межі зростання". Концепція "Сталого розвитку". Еколого-економічна школа або "Школа глобальної екології". Школа мітозу біосфер. Школа контрольованого глобального розвитку. Школа світсистемного аналізу. Концепції сучасної глобалістики, як міждисциплінарної науки. Глобалістика, як міждисциплінарна наука. Основні напрями глобалістики – економічна глобалістика, політична глобалістика, соціально-економічна глобалістика, екологічна глобалістика.

Тема 4. Становлення глобальної економіки

Чинники глобалізації. Технічні, технологічні чинники. Соціально-економічні чинники глобалізації. Культурні чинники. Морально-етичні чинники. Політичні чинники. Форми прояву глобалізації. Становлення загальнопланетарного науково-інформаційного простору, глобальної інформаційної інфраструктури. Становлення єдиного світового виробництва. Формування нової системи глобального керування. Виникнення нових глобальних економічних суб'єктів. Еволюція напрямків глобалізації. Систематизування поглядів на глобалізацію, два базових напрями. Природа глобалізації. Еволюція напрямків глобалізації в економічній літературі. Погляди деяких глобалістів та антиглобалістів на глобалізацію. Особливості глобальної економіки. Сутність

глобальної економіки. Становлення глобальної економіки як науки. Унікальні харак-теристики глобальної економіки: неймовірна рухливість фінансового капіталу, глобальна мережа комунікацій, зростаючий міжнародний поділ праці.

Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів

Характеристика ключових глобальних проблем еконо-мічного розвитку. Ключові глобальні проблеми економічного розвитку, їх характеристика. Причини виникнення глобальних проблем. Прояв існування глобальних проблем у різних країнах світу. Цивілізаційні виміри глобального економічного розвитку. Еволюція локальних цивілізацій. Формування цивілізацій четвертого покоління. Цивілізаційні виміри стратегій глобалізму. Представлення глобалізації в найбільш широкому цивілізаційному контексті за допо-могою соціально-культурологічного підходу. Найбільш суттєві ознаки економічного глобалізму. Класифікація цивілізаційних груп у глобаль-ному економічному просторі на початку XXI століття.

Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації

Характеристика сучасного етапу глобалізації. Особливості сучасної глобалізації. Принципи сучасної глобалізації. Дуалізм сучасного етапу глобалізації. Причини та прояви дуалізму сучасної глобалізації. Позитивні наслідки глобалізації. Негативний вплив світових глобалізаційних процесів на економіку деяких країн. Діапазон і характер критики глобальних економічних процесів. Причини критики глобалізації. Передумови, принципи і програми альтерглобалізму.

Змістовий модуль 2. Глобальна економіка як прогностична реальність

Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій

Теоретичні моделі і сучасна практика глобальних трансформацій. Глобальні трансформації, їх сутність. Основні супереч-ності глобальних трансформацій. Позитивні та негативні риси глоба-лізації. Глобальні економічні парадокси: зміст і об'єктивна при-рода. Основні характеристики парадоксів глобалізації. Соціальні наслідки процесу глобалізації. Нерівномірність в розподілі вигод та збитків від глобалізації. Фінансові кризи та їх вплив на світову економіку. Види системних криз. Форми прояву фінансових криз. Вплив криз на світову економіку. Наслідки кризових явищ в економіці. Інформаційні процеси в глобальній економіці. Інформаційні процеси – глобальна проблема. Основні інструменти інформації.

Тема 8. Альтерглобалізм та його форми

Альтерглобальні сценарії світового розвитку. Сутність альтерглобалізму. Суспільно-політичні передумови антиглобалізму. Об'єктивна необхідність антиглобалізму. Принципові особливості альтер-глобалізму. Антиглобалістські рухи: ідеологія і програми, мотивація і результати. Поняття антиглобалістського руху. Антиглобальний рух як суттєвий політичний феномен. Загальні цілі антиглобалізму. Кризові явища у системі глобалізму. Основні види діяльності антиглобального руху. Глобалізація і бідність. Бідність як глобальна проблема. Основні сценарії світового розвитку і динаміки бідності. Вплив культури, суспільних інститутів та економічної системи на рівень бідності.

Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність

Інтернаціоналізація світового відтворювального процесу. Сутність глобальної інтернаціоналізації. Інтернаціоналізація виробництва. Інтернаціоналізація обігу. Поняття світових ринків. Глобалізація світових ринків. Формування глобального капіталу. Позитивні та негативні наслідки функціонування глобальних ринків. Проблеми розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації. Поняття і цілі міжнародного бізнесу. Міжнародні економічні відносини України та фактори, що впливають на їх розвиток.

Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки

Об'єктивність формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. Принципи формування глобальної системи регулювання світогосподарських відносин. Становлення глобально інтегрованої регулюючої системи. Проблеми глобальної регулюючої системи. Глобальні регуляторні інститути. Принципи глобальної регулюючої системи. Шляхи вдосконалення механізмів регулювання глобальної економіки. Глобальні регуляторні інститути – сутність, мета функціонування.

Функції держави в умовах глобалізації. Трансформація світового співтовариства. Відмінність між національними й корпоративними інтересами. Роль та дії держави в умовах глобалізації.

Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації

Сутність, особливості та основні характеристики світового виробництва. Світове виробництво, його характеристика. Світове господарство. Світова економіка як система. Міжнародні стратегії співробітництва в умовах глобалізації. Міжнародні економічні відносини. Роль міжнародного співробітництва. Особливості сучасного міжнародного співробітництва. Процеси розширення НАТО та ЄС. НАТО, основні напрямки діяльності. Європейський союз як економічне і політичне об'єднання. Цілі функціонування ЄС. Шенгенська угода. Умови розширення ЄС. . Наслідки розширення ЄС і проблеми гео економічного статусу України. Сучасні концепції міжнародної безпеки. Поняття міжнародної безпеки. Шляхи досягнення певного рівня міжнародної безпеки.

Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

Проблема конкурентоспроможності України в глобальній економіці. Необхідність інтеграції національного промислового комплексу до світової промислової системи. Шляхи вирішення проблеми національної конкурентоспроможності в умовах глобалізації. Наслідки і результати співробітництва України з організаціями глобального профілю діяльності. Стратегічна перспектива входження України до європейських економічних і оборонних структур. Україна і співдружність Незалежних Держав (СНД) . Ставлення України до НАТО. Проблеми і перспективи співробітництва з СОТ у контексті забезпечення глобальної конкурентоспроможності України. Поняття глобальної конкуренції. Принципи функціонування СОТ. Перспективи співробітництва України з СОТ. Інноваційно-інтелектуальна стратегія розвитку України в умовах глобалізації.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		с	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1												
Змістовний модуль 1 Сучасна методологія глобалістики.												
Тема 1. Часові межі феномену глобалізації	8	1	1			6	10	0,5	0,5			9
Тема 2. Сучасна методологія глобалістики	8	1	1			6	10	0,5	0,5			9
Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Тема 4. Становлення глобальної економіки	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Разом за змістовим модулем 1	60	10	10			40	60	3	3			64
Змістовний модуль 2. Глобальна економіка як прогностична реальність												
Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій	8	1	1			6	10	0,5	0,5			9
Тема 8. Альтерглобалізм та його форми	8	1	1			6	10	0,5	0,5			9
Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	11	2	2			7	10	0,5	0,5			9
Разом за змістовим модулем 2	60	10	10			40	60	3	3			64
Усього, годин	120	20	20			80	120	6	6			108

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Часові межі феномену глобалізації	1	0,5
2	Тема 2. Сучасна методологія глобалістики	1	0,5
3	Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики	2	0,5
4	Тема 4. Становлення глобальної економіки	2	0,5
5	Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	2	0,5
6	Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	2	0,5
7	Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій	1	0,5
8	Тема 8. Альтерглобалізм та його форми	1	0,5
9	Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність	2	0,5
10	Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки	2	0,5
11	Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації	2	0,5
12	Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	2	0,5
	Разом	20	6

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин

1. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
	–	–

8. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача відноситься до інформаційно-розвиваючих методів навчання і є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Види самостійної роботи студентів за цільовим призначенням:

1. Вивчення нового матеріалу: читання та конспектування літературних джерел інформації; перегляд відеозаписів; прослуховування лекцій; інші види занять.

2. Поглиблене вивчення матеріалу: підготовка до контрольних, практичних, семінарів; інші види занять.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	9
1	Тема 1. Часові межі феномену глобалізації	6	9

2	Тема 2. Сучасна методологія глобалістики	6	9
3	Тема 3. Школи і міждисциплінарний статус глобалістики	7	9
4	Тема 4. Становлення глобальної економіки	7	9
5	Тема 5. Цивілізаційні виміри глобальних економічних процесів	7	9
6	Тема 6. Суперечності і дуалізм сучасного етапу глобалізації	7	9
7	Тема 7. Парадоксальна природа глобальних трансформацій	6	9
8	Тема 8. Альтерглобалізм та його форми	6	9
9	Тема 9. Глобальна економіка як прогностична реальність	7	9
10	Тема 10. Регулятивні механізми глобальної економіки	7	9
11	Тема 11. Міжнародні стратегії глобалізації	7	9
12	Тема 12. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації	7	9
	Разом	80	108

9. Індивідуальні завдання

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної роботи здобувача навчального характеру, яке виконується в процесі вивчення програмного матеріалу навчального курсу. ІНДЗ – це завершена теоретична або практична робота, що охоплює декілька тем або зміст навчального курсу в цілому.

Мета – надати студенту можливість проявити здібності до дослідницької роботи, використовуючи знання, одержані в процесі оволодіння навчальним матеріалом з державного та регіонального управління.

Індивідуальне завдання містить таку структуру.

Зміст. Назви розділів із зазначенням сторінок.

Вступ. Актуальність обраної теми, необхідність дослідження проблеми, мета і завдання роботи, матеріал, на якому вона буде проведена.

Основна частина складається з трьох розділів.

Перший розділ – теоретичний. Розкриваються сутність об'єкта дослідження, теоретичні засади вирішення зазначеної проблеми.

Другий розділ – аналітичний. Він повинен містити всебічний аналіз досліджуваної теми.

Третій розділ – практичні рекомендації. На основі аналітичних даних щодо об'єктів дослідження та інформації про стан національної економіки України студент повинен при виконанні індивідуального завдання з даної дисципліни внести пропозиції з удосконалення функціонування національної економіки. Бажано показати, як варто використовувати іноземний досвід, накопичений у розвинених країнах.

Висновки. У висновках викладають перелік пропозицій і рекомендацій та практичні результати одержані в індивідуальному завданні.

Список літератури. Повний список використаної літератури з бібліографічними даними джерел, наведений за вимогами державного стандарту.

Додатки. У додатки можуть бути включені матеріали, що є копією документів, звітів, розрахункові таблиці, узагальнюючі схеми чи діаграми.

Текст індивідуального завдання викладається науковою мовою, логічно, послідовно, лаконічно.

Теми ІНДЗ:

1. Глобалізаційні процеси в сучасному світі.
2. Новий світовий порядок: основні сценарії розвитку.
3. Цивілізаційний аспект глобальної економіки.
4. Культурний аспект глобальної економіки.
5. Економічний аспект глобальної економіки.
6. Політичний аспект глобальної економіки.
7. Багатополюсність світу: основні напрямки.
8. Духовність людини постіндустріального суспільства
9. Проблема збереження національного у сучасному світі.
10. "Парадокс" свободи людини у сучасному світі.
11. Причини та наслідки глобалізації економічної сфери.
12. Шляхи та сценарії управління економічними процесами.
13. Стан та перспективи вирішення екологічних проблем.
14. Перспективи утворення та діяльності світового уряду.
15. Шляхи розбудови громадянського суспільства у світовому мас-штабі.
16. Ефективність міжнародного правового регулювання.
17. Порівняльний аналіз ідеологій добробуту.
18. Перспективи світової соціальної політики.
19. Потенційні загрози зовнішнього суверенітету України.
20. Стандарти ЄС та українські реалії.
21. Стратегія національної безпеки та її реалізація в умовах глобалізації.
22. Геополітичне положення України: переваги та проблеми.
23. Світ сучасних цивілізацій в теоретичних моделях.
24. Трансформація полярності світосистеми.
25. Наслідки процесу культурної глобалізації.
26. Основні тенденції сучасної глобалізації.
27. Об'єктивна і суб'єктивна глобалізація.
28. Сутність та мета ідеологічної глобалізації.

10. Методи навчання

Під час вивчення дисципліни використовуються наступні методи навчання:

1). Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації – **словені** (лекція, семінари, бесіда, розповідь); **наочні** – (ілюстрація, демонстрація, презентація), **практичні** (збір інформації, її економічна обробка, розрахунки, графічно-схематичне зображення інформації).

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за

необхідності, засобами наочності та демонстрацією дослідів. Лекція є однією з основних організаційних форм навчальних занять і, водночас, методів навчання.

Семінари – форма навчального заняття, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких здобувачі готують тези виступів на підставі індивідуально виконаних завдань. Семінарські заняття можуть проводитися у формі бесіди, рецензування та обговорення рефератів і доповідей, дискусій тощо.

Консультація – форма навчального заняття, при якій здобувач отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування (проводяться протягом семестру – поточні та екзаменаційні консультації).

11. Методи контролю

Система оцінювання результатів успішності засвоєння знань, вмінь, комунікацій, автономності та відповідальності здобувачів включає поточний, модульний (відповідно визначеному змістовому модулю), та підсумковий/семестровий контроль результатів навчання.

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів.

Поточний контроль знань здобувачів здійснюється за двома напрямками:

I – контроль систематичності та активності роботи на семінарських та практичних заняттях;

II – контроль за виконанням завдань для самостійного опрацювання.

Поточний контроль здійснюється у формі: усне опитування; фронтальне опитування; індивідуальне опитування; письмові контрольні роботи.

Модульний контроль проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля.

Підсумковий/Семестровий контроль проводиться у формі іспиту у терміни, передбачені графіком навчального процесу.

Семестровий екзамен – форма оцінки підсумкового засвоєння здобувачами теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни, що проводиться як контрольний захід. Завданням екзамену є перевірка розуміння здобувачем програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо. В умовах реалізації компетентнісного підходу екзамен оцінює рівень засвоєння здобувачем компетентностей, що передбачені кваліфікаційними вимогами.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Екзамен

Поточне тестування та самостійна робота												Підсумковий екзамен	Сума
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т11	Т12	30	100
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	4	4		

Теми змістовного модуля 1 – Т1-Т6. Теми змістовного модуля 2 – Т7-Т12.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
66-74	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «відмінно» (90–100 балів). Здобувач має систематичні та глибокі знання навчального матеріалу, вміє без помилок виконувати практичні завдання, які передбачені програмою курсу, засвоїв основну й ознайомився з додатковою літературою, викладає матеріал у логічній послідовності, робить узагальнення й висновки, наводить практичні приклади у контексті тематичного теоретичного матеріалу.

Оцінка «добре» (75–89 балів). Здобувач повністю засвоїв навчальний матеріал, знає основну літературу, вміє виконувати практичні завдання, викладає матеріал у логічній послідовності, робить певні узагальнення й висновки, але не наводить практичних прикладів у контексті тематичного теоретичного матеріалу або допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій, невеликі арифметичні помилки у розрахунках при вирішенні практичних завдань.

Оцінка «задовільно» (60–74 бали). Здобувач засвоїв матеріал не у повному обсязі, дає неповну відповідь на поставлені теоретичні питання, припускається грубих помилок при вирішенні практичного завдання.

Оцінка «незадовільно» (менше 60 балів). Здобувач не засвоїв навчальний матеріал, дає неправильні відповіді на поставлені теоретичні питання, не вміє або неправильно виконує розрахунки при вирішенні практичних завдань.

Здобувач **не допускається** до складання іспиту, якщо кількість балів одержаних за результати успішності під час поточного та модульного контролю (відповідно змістовому модулю) впродовж семестру в сумі не досягла 35 балів. Після екзаменаційної сесії декан видає розпорядження про ліквідацію академічної заборгованості. У визначені терміни студент добирає залікові бали.

Здобувач **вважається атестованим**, якщо сума балів одержаних за результати підсумкової/семестрової успішності дорівнює 60 балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру (мінімум 35 балів) та можлива кількість балів набраних на іспиті – 40 балів.

У випадку, якщо здобувачем набрано менше 35 балів за поточний і модульний контроль, викладач повідомляє завідувача кафедрою. Витяг із протоколу засідання кафедри подається декану факультету про недопущення студента до складання іспиту/заліку. Декан видає розпорядження про недопущення студента до складання іспиту/заліку, як такого, що *не виконав навчальний план*. Відмітка про недопущення до складання іспиту у екзаменаційній/заліковій відомості успішності робиться при наявності розпорядження декана. У день складання іспиту, студенту у відомості успішності записується – *«не допущений»*. Подальша процедура ліквідації академічної заборгованості здійснюється відповідно до чинного положення.

Підсумковий контроль включає три теоретичних питання. На іспит виносяться ключові питання, завдання, що потребують творчої відповіді та вміння синтезувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні практичних завдань.

13. Методичне забезпечення

1. Пасемко Г.П., Бага Л.Г., Чаговець О.В., Порохняк Н.В. Глобальна економіка: конспект лекцій Конспект лекцій. Харків: ХНАУ, 2018. – 125 с.

2. Пасемко Г.П., Бага Л.Г., Довгаль С.В. Глобальна економіка Методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів – Харк.нац.аграр.ун-т ім. В.В.Докучаєва. – Х., 2018. – 19с.

14 Рекомендована література

Основна

1. O'Brien, R.; Williams, M., *Global Political Economy: Evolution and Dynamics*. 3ed.; Palgrave Macmillan, 2010. - 496 p.

2. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Модуль II. Міжнародні ринки та форми міжнародної економічної взаємодії. Навчально-практичний посібник. – К.: «Видавничий дім «Професіонал», 2015. – 559 с.

3. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2014. – 204 с.

4. Філіпенко А. С. Глобальні форми економічного розвитку: історія і сучасність. – К.: Знання, 2012. – С. 15-35.

5. Філіпенко А.С., Будкін В.С., Рогач О.І. Світова економіка. – Київ: Либідь, 2012. – 640 с.

Додаткова

1. Артьомов І.В. Проблеми і перспективи входження України в Європейський союз. Навчальний посібник. – Ужгород: «Ліра», 2007. – 384 с. (Серія «Євро інтеграція: Український вимір». Вип. 7).

2. Буряк П. Ю., Гупало О. Г. Європейська інтеграція та глобальні проблеми сучасності: Навчальний посібник. – 2-е видання, доповнене. – К.: «Хай-Тек Прес», 2008. – 352 с.

3. Винер Я. Проблема таможенного союза / Вехи экономической мысли: Т6.

4. Дробышевский С.М., Полевой Д.И. Проблемы создания единой валютной зоны в странах СНГ. – М.: ИЭПП, 2004. – 110 с.

5. Економічні проблеми XXI століття: міжнародний та український виміри / За ред. С.І. Юрія, Є.В. Савельєва. – К.: Знання, 2007. – 595 с.

6. Козюк В. Теоретичні засади формування валютних союзів в умовах глобалізації: макроекономічний аспект // Економіка України. – 2005. – № 9. – С. 12-20.

7. Козюк В. Теоретичні засади формування валютних союзів в умовах глобалізації: макроекономічний аспект // Економіка України. – 2005. – № 9. – С. 12-20.

Інформаційні ресурси

1. Регіони України : статистичний щорічник [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua.

2. Статистика України : науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу до журналу : www.ukrstat.gov.ua.

3. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.smida.gov.ua/db/emitent.